

ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПІДСТАВ ТА ПОРЯДКУ ЗДІЙСНЕННЯ ДИСЦИПЛІНАРНОГО ПРОВАДЖЕННЯ В ОРГАНАХ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ

У статті розглянуто проблемні питання визначення підстав дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури України. Проаналізовано вітчизняне законодавство щодо порядку здійснення провадження про дисциплінарні проступки в органах прокуратури України.

Ключові слова: дисциплінарна відповідальність, органи прокуратури, дисциплінарна процедура, провадження в справах про дисциплінарні проступки.

Подолька С. А. К определению оснований и порядка осуществления дисциплинарного производства в органах прокуратуры Украины.

В статье рассмотрены проблемные вопросы определения оснований дисциплинарной ответственности сотрудников прокуратуры Украины. Проанализировано отечественное законодательство относительно порядка рассмотрения дел о дисциплинарных проступках в органах прокуратуры Украины.

Ключевые слова: дисциплинарная ответственность, органы прокуратуры, дисциплинарная процедура, рассмотрение дел о дисциплинарных проступках.

Podolyaka S. A. To determine the grounds and procedure for disciplinary proceedings in the prosecution of Ukraine.

The problem questions of determination of grounds of disciplinary responsibility of workers of office of public prosecutor of Ukraine are considered in the article. A domestic legislation is analyzed in relation to the order of realization of realization about the breaches of discipline in the organs of office of public prosecutor of Ukraine.

Keywords: disciplinary responsibility, organs of office of public prosecutor, disciplinary procedure, realizations, is in businesses about the breaches of discipline.

Дисциплінарне провадження є окремою адміністративною процедурою юрисдикційної спрямованості, суть якої полягає у вирішенні правового спору або конфлікту. Теоретичним розробкам цієї проблематики присвятили свої роботи такі українські вчені, як Б. В. Авер'янов, О. М. Бандурка, Ю. П. Битяк, І. П. Голосніченко, Є. В. Додін, В. П. Тимошук, М. М. Тищенко, а також російські дослідники, серед яких Д. М. Бахрах, М. І. Байтін, Ю. О. Тихомиров, М. Ю. Козлов, Л. Л. Попов, Є. М. Попович та ін.

Термін «дисциплінарне провадження» є загалом визначеним, «не конфліктним», але законодавчо не закріпленим, тому в юридичній літературі формулюється з різних позицій.

На думку О. М. Бандурки та М. М. Тищенка, «дисциплінарне провадження можна визначити як сукупність юридичних норм, які регулюють суспільні відносини у зв'язку з правозастосовчою діяльністю щодо вирішення питання про дисциплінарну відповідальність за допущене правопорушення» [11, с. 193].

С. Г. Стеценко визначає дисциплінарне провадження як «регламентований адміністративним законодавством розгляд справ стосовно осіб, які вчинили дисциплінарні проступки, спрямований на встановлення об'єктивної істини та притягнення винних до дисциплінарної відповідальності» [14, с. 271–272].

Дисциплінарне провадження розглядають також як відповідну діяльність, систему певних дій, спрямованих на розгляд і вирішення справ про дисциплінарні правопорушення [10, с. 425].

Таким чином, не вдаючись у теоретичні дискусії, провадження взагалі і дисциплінарне зокрема можна розглядати і як сукупність правових норм щодо регулювання певних відносин, і як сукупність певних дій, спрямованих на досягнення конкретного результату.

Проаналізувавши існуючі у науковій юридичній літературі визначення, спробуємо сформулювати *авторське поняття*: провадження в справах про дисциплінарні проступки працівників прокуратури – це регламентована нормативно-правовими актами адміністративна процедура щодо вирішення питання про дисциплінарну відповідальність працівників прокуратури за допущене правопорушення.

Правове регламентування дисциплінарного провадження взагалі, здійснюється низкою нормативно-правових актів, що закріплюють питання дисциплінарної відповідальності працівників. До системи актів віднесено закони, які врегульовують правовий статус окремих категорій працівників, дисциплінарні статuti, положення про дисципліну окремих категорій працівників тощо.

Дисциплінарне провадження в справах про дисциплінарні проступки працівників прокуратури регулюється Законами України «Про прокуратуру», Дисциплінарним статутом прокуратури України, Кодексом професійної етики та поведінки працівників прокуратури, Інструкцією про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок в органах прокуратури України, іншими нормативно-правовими актами органів прокуратури.

Діяльність органів прокуратури спрямована на утвердження верховенства закону, зміцнення правопорядку і має на меті захист від неправомірних посягань гарантованих Конституцією, законами України та міжнародними правовими актами щодо соціально-економічних, політичних, особистих прав та свобод людини і громадянина (п. 2 ст. 4 Закону України «Про прокуратуру») [4].

Реалізація покладених на органи прокуратури України завдань можлива лише за умови належного виконання її працівниками своїх службових обов'язків та дотримання службової дисципліни. Одним із засобів забезпечення службової дисципліни в органах прокуратури є застосування до її працівників заходів дисциплінарного впливу.

Правові засади відповідальності працівників прокуратури визначені у ч. 3 ст. 48 Закону України «Про прокуратуру», відповідно до якої «за порушення закону, неналежне виконання службових обов'язків чи скоєння ганебного вчинку прокурори і слідчі несуть відповідальність згідно з Дисциплінарним статутом прокуратури України, який затверджується Верховною Радою України» (далі – Статут) [6].

На наш погляд, дуже слушним є зауваження Є. М. Поповича про те, що «порушення закону – занадто загальна категорія, при цьому може мати місце порушення кримінального законодавства, за яке особа має нести кримінальну відповідальність, за вчинення адміністративного правопорушення – адміністративну відповідальність тощо» [13, с. 22–26].

Крім того, відповідно до ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення «... особи, на яких поширюється дія дисциплінарних статутів або спеціальних положень про дисципліну, у випадках, прямо передбачених ними, несуть за вчинення адміністративних правопорушень дисциплінарну відповідальність...» [5].

Отже, працівники прокуратури, на яких поширюється дія Дисциплінарного статуту прокуратури України, відповідно до положень ч. 2 ст. 15 Кодексу України про адміністративні правопорушення, у випадках прямо передбачених Статутом, несуть за вчинення адміністративних проступків дисциплінарну відповідальність, а в інших випадках – адміністративну відповідальність на загальних підставах.

Стаття 8 Дисциплінарного статуту прокуратури України закріплює, що дисциплінарні стягнення щодо прокурорсько-слідчих працівників, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури застосовуються за невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків або за проступок, який порочить його і як працівника прокуратури.

Таким чином, можна визначити декілька підстав дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури: вчинення адміністративного проступку, дисциплінарного проступку та ганебного вчинку або проступку, який порочить звання працівника прокуратури (на наш погляд, визначення «ганебного вчинку» або «проступку який порочить» є тотожними).

Адміністративний проступок є підставою дисциплінарної відповідальності працівника прокуратури у випадку, якщо цей проступок передбачений Дисциплінарним статутом прокуратури України. Проаналізувавши Статут, нескладно дійти висновку, що лише одна стаття 12 (в частині 4) згадує про наслідки вчинення працівником прокуратури адміністративного корупційного правопорушення: «Прокурор або слідчий, стосовно якого складено протокол про адміністративне корупційне правопорушення, може бути відсторонений керівником відповідного органу прокуратури від виконання службових повноважень до закінчення розгляду справи судом». Причому корупційне правопорушення, на наш погляд, – це і порушення закону, і неналежне виконання своїх обов'язків, і, зрозуміло, ганебний вчинок для прокурорського працівника (відповідно до ст. 48-1 Закону України «Про прокуратуру»).

Існують різні думки щодо законодавчого закріплення положень Дисциплінарного статуту, але всі вони зводяться до необхідності нової редакції змісту Дисциплінарного статуту працівників прокуратури.

До того ж, слушною є точка зору судді Конституційного Суду України В. Д. Вознюка, який в окремій думці до рішення Суду у справі про Дисциплінарний статут прокуратури зазначив, що «...Статут є неналежним нормативно-правовим актом щодо визначення порядку заохочення та притягнення до дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури, які мають класні чини». У цій самій справі суддя Конституційного Суду України П. Б. Євграфов в окремій думці підкреслив: «...Статут, затверджений Постановою Верховної Ради України як нормативно-правовий акт, за формою не є законом, хоча у ньому закріплено положення з питань організації і діяльності прокуратури, які відповідно до п. 14 ч. 1 ст. 92 Конституції України визначаються виключно законами України. Отже, у цьому контексті Статут має бути визнаний таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним) повністю...» [2].

Чинний Дисциплінарний статут прокуратури України затверджено постановою Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року №1796-ХІІ, і за багатьма параметрами він не відповідає сучасному стану діяльності працівників прокуратури.

Недосконалість законодавства про дисциплінарну відповідальність прокурорів та практика його застосування стримує діяльність суб'єктів дисциплінарної влади, не забезпечує, з одного боку, невідворотність відповідальності за порушення службових обов'язків, з іншого – створює можливості для зловживань у цій сфері, призводить до помилок і, як наслідок, – до дезорганізації в роботі з кадрами, не сприяє закріпленню кращих із них в системі органів прокуратури.

На думку Є. М. Поповича, «потреба в існуванні Дисциплінарного статуту прокуратури України, затвердженого спеціальним законодавчим актом (наприклад, Законом України «Про Дисциплінарний статут прокуратури України»), обумовлюється кількома чинниками. По-перше, це специфіка діяльності органів прокуратури, на які покладено виконання конституційних функцій, що не збігаються з функціями інших органів. По-друге, підвищений рівень державної відповідальності прокурорів за неухильне додержання законів у своїй діяльності. По-третє, наявність певних ризиків, пов'язаних із вирішенням складних і конфліктних ситуацій та підвищеним рівнем психологічної напруги працівників» [13, с. 22–26].

Існує і протилежна думка про те, що «норми, які регулюють підстави та порядок дисциплінарного провадження відносно прокурорів та слідчих (взагалі інститут дисциплінарної відповідальності), необхідно розміщати в одному нормативному акті – Законі України «Про прокуратуру», передбачивши, наприклад, розділ «Дисциплінарна відповідальність». Це відповідає вимогам законодавчої техніки [12, с. 21] та повністю узгоджується із положенням п. 14, п. 22 ч. 1 ст. 92, ст. 123 Конституції України, згідно з якими виключно законами визначаються організація і діяльність прокуратури та діяння, які є дисциплінарними правопорушеннями і відповідальність за них» [15].

Поняття дисциплінарного проступку як підстави дисциплінарної відповідальності працівників прокуратури взагалі не сформульоване в Дисциплінарному статуті прокуратури України, наголошується тільки на невиконанні або неналежному виконанні працівником прокуратури своїх службових обов'язків.

Оскільки мова йде про дисциплінарний проступок як вид правопорушення, то на наш погляд, необхідно окреслити ряд його головних ознак (протиправність, винність, караність) та сформулювати саме визначення. До речі, такі спроби було внесено у ст. 10 проекту Закону «Про Дисциплінарний статут прокуратури України». «Підставою для притягнення прокурорсько-слідчого працівника до дисциплінарної відповідальності за цим проектом є вчинення ним дисциплінарного проступку» (ч. 1). У свою чергу, «Дисциплінарним проступком визнається протиправне, винне (умисне чи необережне) діяння (дія чи бездіяльність), тобто невиконання або неналежне виконання службових обов'язків при здійсненні повноважень, передбачених Конституцією та законами України, цим Статутом, наказами керівника (установи) та іншими розпорядчими документами, перевищення наданих повноважень, порушення обмежень, пов'язаних з проходженням державної служби, а також вчинок, що суперечить вимогам Кодексу професійної етики та поведінки прокурорсько-слідчого працівника» (ч. 2). Жодна стаття вказаного Кодексу не має чітко сформульованого визначення ганебного вчинку прокурора, а ст. 10, яка називається «Професійна честь і гідність», сформульована дуже узагальнено: «Працівник прокуратури повинен постійно дбати про свою компетентність, професійну честь і гідність...»

Поняття «проступок, що порочить працівника прокуратури» (ганебний вчинок) входить до змісту більш широкого поняття «дисциплінарний проступок». Такими проступками (мається на увазі ганебними) і слід вважати дії (бездіяльність), які суперечать положенням Кодексу професійної етики та поведінки прокурорів та дають реальну і достатню підставу вважати, що обов'язок прокурорсько-слідчого працівника чесно, неупереджено та незалежно виконувати свої професійні обов'язки порушено, а так само дії, що тягнуть за собою стійку негативну думку про моральний вигляд працівника прокуратури.

На наш погляд, немає необхідності у визначенні дисциплінарного проступку окремо закріплювати вчинок, що суперечить вимогам Кодексу професійної етики та поведінки працівників прокуратури [9].

Таким чином, це дуже об'ємне та суперечне визначення треба скоротити до більш лаконічного поняття: дисциплінарним проступком визнається невиконання або неналежне виконання за виною працівника прокуратури своїх службових обов'язків, передбачених Конституцією та законами України, Кодексом професійної етики та поведінки прокурорсько-слідчого працівника, Дисциплінарним Статутом прокуратури України та іншим нормативно-правовими актами, за яке передбачено дисциплінарну відповідальність.

Адміністративна процедура щодо притягнення працівників прокуратури до дисциплінарної відповідальності базується на ряді принципів, важливішими серед яких є: законність, презумпція невинуватості, об'єктивна істина, неупередженість посадової особи під час винесення постанови про накладення дисциплінарного стягнення, прозорість, публічність тощо. Такі принципи процесуальної діяльності мають бути закріплені у Дисциплінарному статуті прокуратури України, або в іншому законодавчому акті, який буде визначати порядок здійснення провадження про дисциплінарні проступки працівників прокуратури.

Дисциплінарне провадження щодо працівників прокуратури здійснюється за певними стадіями, але чинний Дисциплінарний статут прокуратури України не закріплює ні самого поняття стадії дисциплінарної процедури, ні їх системи.

Зазвичай, виокремлюють чотири стадії дисциплінарного провадження: 1) порушення дисциплінарного провадження та проведення службової перевірки; 2) розгляд дисциплінарної справи та винесення рішення; 3) оскарження та перегляд рішення по справі; 4) виконання рішення.

Існують різні думки щодо первинності службової перевірки. Її можна проводити і перед тим, як розпочати дисциплінарне провадження, і в рамках порушеного провадження. На наш погляд, проведення посадовими особами службової перевірки з дотриманням усіх вимог, що висуваються до її проведення, вже свідчить про початок самої дисциплінарної процедури, тому ми вважаємо, що перша стадія повинна називатися саме «порушення дисциплінарного провадження та проведення службової перевірки».

Головним відомчим нормативним актом, що визначає порядок та підстави проведення службових перевірок, є Інструкція про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок в органах прокуратури України, затверджена наказом Генерального прокурора України від 6 березня 2012 року № 20 (далі – Інструкція) [8].

До кола суб'єктів, уповноважених проводити службові розслідування та службові перевірки, віднесено: управління внутрішньої безпеки, Головні управління кадрового забезпечення, організаційно-контрольні управління та інші підрозділи Генеральної прокуратури України, старші помічники прокурорів обласного рівня з питань внутрішньої безпеки, підрозділи роботи з кадрами прокуратур обласного рівня, інші посадові особи органів прокуратури.

Інструкція розрізняє порядок та підстави для проведення службових розслідувань та службових перевірок.

Підставами для проведення службових розслідувань відповідно до п. 1.1 Інструкції може бути: скоєння прокурорсько-слідчими працівниками корупційних діянь, злочинів, інших ганебних вчинків, вчинення ними або за їх участі дорожньо-транспортних пригод з тяжкими наслідками, порушення вимог щодо інформаційної безпеки, втрати службових документів, зброї та її застосування, за фактами здійснення неправомірного втручання у службову діяльність, посягань на життя, здоров'я, прокурорів і слідчих, а також у випадках їх загибелі. Крім того, службове розслідування може бути проведено на вимогу працівника прокуратури для зняття безпідставних, на його думку, звинувачень або підозр.

Службові перевірки можуть проводитися за іншими фактами недотримання Присяги працівника прокуратури, а також порушень виконавської дисципліни, вчинення дисциплінарних

проступків, адміністративних правопорушень, не пов'язаних з корупційними діяннями та ганебними вчинками.

Приводами для проведення службової перевірки можуть бути: звернення громадян, народних депутатів України, керівників державних органів, інших підприємств, установ та організацій; повідомлення у засобах масової інформації; повідомлення органів дізнання, слідства та суду.

Про призначення службової перевірки уповноважені керівники органів прокуратури видають розпорядження, у якому визначаються одноособове або комісійне проведення розслідування чи перевірки, голова та члени комісії, мета, дата початку та закінчення розслідування або перевірки.

Строки службової перевірки не можуть перевищувати одного місяця з дня їх призначення. Службова перевірка проводиться з відстороненням працівника від виконання службових обов'язків або без такого.

Працівники органів прокуратури, яким доручено проведення службової перевірки, несуть відповідальність за повноту, всебічність і оперативність їх проведення, об'єктивність висновків та дотримання встановленого порядку оприлюднення чи недопущення розголошення інформації, яка стала їм відома у зв'язку з цією діяльністю.

За результатами службової перевірки особа, яка її проводила, складає висновок і подає його на затвердження керівнику прокуратури, який призначив перевірку. За дорученням керівника, який призначив перевірку, здійснюється інформування про її результати працівників органів прокуратури, заявників та інших зацікавлених осіб.

У необхідних випадках вживаються усі можливі заходи щодо недопущення розголошення таємної інформації та інформації з обмеженим доступом, яка стала відома посадовій особі під час проведення розслідування чи перевірки, оприлюднення іншої інформації у суворій відповідності з вимогами чинного законодавства та організаційно-розпорядчих документів Генеральної прокуратури України.

Висновок за результатами службового розслідування або перевірки підписується посадовою особою чи особами, що безпосередньо їх проводили, та невідкладно передається на розгляд керівника прокуратури, який призначив розслідування чи перевірку для затвердження.

До подання висновку службового розслідування чи службової перевірки на розгляд керівнику з його змістом за бажанням знайомиться працівник, стосовно якого вони проводилися. Про ознайомлення та наявність заперечень складається відповідна довідка, яка підписується учасниками ознайомлення. У разі відмови підписати довідку складається відповідний акт за підписами не менше трьох осіб.

Розгляд справи та винесення рішення в справі про дисциплінарне правопорушення, вчинене працівником прокуратури, здійснюється відповідно до вказаної Інструкції та Дисциплінарного статуту прокуратури України.

Керівник, який призначив службову перевірку, у п'ятиденний строк розглядає та затверджує висновок за її результатами. У разі необхідності розгляд здійснюється у присутності членів комісії та працівника прокуратури, стосовно якого проводилась перевірка.

За загальними правилами здійснення юрисдикційних процедур за результатами розгляду справ про дисциплінарні проступки складається два види рішень (або постанов).

Якщо факти здійснення дисциплінарного проступку не знайшли свого підтвердження, після проведення відповідної перевірки виносяться рішення про закриття дисциплінарного провадження. У випадку їх підтвердження – рішення про накладення дисциплінарного стягнення.

Відповідно до ст. 13 Дисциплінарного статуту прокуратури України (далі – Статут) про накладення дисциплінарного стягнення видається наказ прокурора, який оголошується працівнику під розписку. Копія наказу додається до особової справи. Із наказом можуть бути ознайомлені працівники відповідної прокуратури. Накази Генерального прокурора України за необхідності доводяться до відома особового складу органів прокуратури України.

Види дисциплінарних стягнень та правила їх накладення визначено у розділі III Статуту. Відповідно до статті 9 дисциплінарними стягненнями є: 1) догана; 2) пониження в класному чині; 3) пониження в посаді; 4) позбавлення нагрудного знаку «Почесний працівник прокуратури України»; 5) звільнення; 6) звільнення з позбавленням класного чину.

Дисциплінарні стягнення накладаються за певними загальними правилами, основними з яких є:

- 1) дисциплінарне стягнення має відповідати ступеню вини та тяжкості проступку;

2) за один і той самий проступок може бути накладене тільки одне дисциплінарне стягнення.

Строки накладення дисциплінарного стягнення визначаються ст. 12 Статуту, відповідно до якої дисциплінарне стягнення застосовується протягом одного місяця з дня виявлення проступку, не враховуючи часу службової перевірки, тимчасової непрацездатності працівника та перебування його у відпустці, але не пізніше одного року з дня вчинення проступку. Строк проведення службової перевірки не може перевищувати двох місяців.

Прокурор або слідчий, стосовно якого складено протокол про адміністративне корупційне правопорушення, може бути відсторонений керівником відповідного органу прокуратури від виконання службових повноважень до закінчення розгляду справи судом.

У разі вчинення працівником діяння, не сумісного з перебуванням на роботі в органах прокуратури, його звільнення проводиться незалежно від часу вчинення проступку.

Про накладення дисциплінарного стягнення видається наказ прокурора, що оголошується працівнику під розписку.

Відповідно до ст. 17 Статуту визначається строк погашення дисциплінарної відповідальності. Працівник вважається таким, що немає дисциплінарного стягнення, якщо протягом року з дня його накладення він не піддавався новому дисциплінарному стягненню. Поновлення в попередньому класному чині або на попередній посаді може проводитися тільки в порядку атестування.

Дисциплінарне стягнення може бути знято прокурором, який видав наказ, або вищестоящим прокурором раніше року, якщо працівник виявив дисциплінованість і сумлінність у виконанні службових обов'язків. У таких випадках стягнення знімається наказом з оголошенням його всім, кому було оголошено наказ про накладення стягнення.

Стадія *оскарження наказу* про притягнення до дисциплінарної відповідальності та перегляду справи є факультативною.

Відповідно до ст. 14 Статуту наказ про притягнення до дисциплінарної відповідальності може бути оскаржено працівником Генеральному прокурору України в місячний строк із дня ознайомлення з наказом.

Генеральний прокурор України приймає рішення по скарзі в десятиденний строк, а в разі проведення перевірки – не пізніше одного місяця з дня її надходження. Про прийняте рішення повідомляється працівнику, який звернувся із скаргою. Оскарження наказу не зупиняє виконання дисциплінарного стягнення.

За результатами розгляду скарги Генеральний прокурор України має право скасувати дисциплінарне стягнення, посилити або пом'якшити його.

Рішення Президента України й Генерального прокурора України про застосування одного з дисциплінарних стягнень або відмова в поновленні на роботі прокурорсько-слідчих працівників, звільнених прокурорами АРК, областей, міста Києва й прирівняними до них прокурорами, можуть бути оскаржені у Верховному Суді України в місячний строк.

Виконання наказу про накладення дисциплінарного стягнення доводиться до відома працівника та виконується негайно після оголошення.

Генеральний прокурор України здійснює контроль за обґрунтованістю і законністю застосування дисциплінарних стягнень підлеглими прокурорами і вживає заходів до скасування безпідставних і незаконних наказів.

Відповідно до ст. 45 Закону України «Про Вищу раду юстиції» встановлений також і інший порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності прокурорів різних рівнів. Вища рада юстиції розглядає скарги на рішення про притягнення до дисциплінарної відповідальності прокурорів не пізніше одного місяця з дня їх надходження, а в разі додаткової перевірки обставин та матеріалів справи – не пізніше трьох місяців з дня надходження скарги. Вища рада юстиції розглядає скарги прокурорів на рішення про притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, керуючись доповіддю члена Вищої ради юстиції, та постановляє рішення. Вирішуючи питання про дисциплінарну відповідальність прокурора, Вища рада юстиції повинна вислухати його пояснення. Розгляд дисциплінарної справи щодо прокурора за його відсутності допускається лише у разі нез'явлення його на засідання Вищої ради юстиції без поважних причин [3].

Відповідно до ст. 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю [1]. Саме захист інтересів та прав громадян або держави в суді, нагляд за додержанням законів при застосуванні заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженнями особистої свободи громадян, є

основоположними напрямками діяльності органів прокуратури. Тому порушення дисципліни при виконанні цих обов'язків для працівників органів прокуратури є неприпустимим.

Проблеми вдосконалення процедури притягнення працівників органів прокуратури до дисциплінарної відповідальності, вимагають глибокого дослідження та вирішення, особливо у сучасний період перегляду місця та ролі прокуратури в системі органів державної влади. Чітке визначення підстав та порядку здійснення дисциплінарного провадження в органах прокуратури надасть можливість удосконалити механізм притягнення працівників прокуратури до дисциплінарної відповідальності, що, зрештою, сприятиме реалізації принципу невідворотності відповідальності за порушення службових обов'язків та усуненню можливостей для зловживань у зазначеній сфері.

Список використаних джерел:

1. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. У справі за конституційним поданням 45 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положення частини другої статті 16 Дисциплінарного статуту прокуратури України, затвердженого Постановою Верховної Ради України «Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України» (справа про Дисциплінарний статут прокуратури): Рішення Конституційного Суду України від 22.06.2004 N 13-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 26. – Ст. 1710.
3. Про Вищу раду юстиції : Закон України від 15.01.1998 р. // Відомості Верховної Ради України – 1998. – № 25. – Ст. 146.
4. Про прокуратуру: Закон України від 5 листопада 1991 року № 1789-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 53. – Ст. 793.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-Х // Відомості Верховної Ради Української РСР. – 1984. – Додаток до № 51. – Ст. 1122 (із змінами та доповненнями).
6. Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України: постанова Верховної Ради України від 6 листопада 1991 року №1796-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 4. – Ст. 15.
7. Про Дисциплінарний статут прокуратури України: проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.uar.org.ua/ua/journal/2_6.html?_m=publications&_t=rec&id=15376.
8. Інструкція про порядок проведення службових розслідувань та службових перевірок в органах прокуратури України, затверджена наказом Генерального прокурора України від 6 березня 2012 року № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/guidance_gpu.html.
9. Кодекс професійної етики та поведінки працівників прокуратури, схвалений Всеукраїнською конференцією працівників прокуратури 28 листопада 2012 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/kodet.html?_m=publications&_t=rec&id=113992.
10. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс : [підруч.] / за заг. ред. академіка НАПрН України О. М. Бандурки. – Х. : Золота миля, 2011. – 584 с.
11. Бандурка А. М. Адміністративний процес: Учебник / А. М. Бандурка, Н. М. Тищенко. – Харків : Изд-во НУВД, 2001. – 352 с.
12. Надеев Р. Законотворческие ошибки / Р. Надеев // Российская юстиция. – 2001. – № 5. – С. 21.
13. Попович Є. Дисциплінарна відповідальність працівників органів прокуратури України: правові проблеми та шляхи їх вирішення / Є. Попович // Вісник національної академії прокуратури України. – 2012. – № 3. – С. 22–26.
14. Стеценко С.Г. Адміністративне право України. Навчальний посібник / С. Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2007 – 624 с.
15. Толочко О. Дисциплінарна відповідальність прокурорів: недоліки правового регулювання [Електронний ресурс] / О. Толочко. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2294>.

* Подолька Сергій Анатолійович – здобувач Міжрегіональної академії управління персоналом.

